

ಕೊಳ್ಳುಬಾಕರಿಗೆ ಧಿಕಾರ!

■ ಸಂಪಟೂರು ವಿಶ್ವನಾಥ್

ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ, ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಜಾಗೃತಿ, ಪೌರಪ್ರಜ್ಞೆ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, ಬೇಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು, ಬೇಡಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ, ಕಸದ ರಾಶಿಗೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕಸವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದವರು ಅದರ ವಿಲೇವಾರಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಹೊರ ಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಹೀಗಾಗದಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿ (ಪರಿಸರ) ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿ, ಕಲ್ಮಶದ ಸುರಿ ಹೊಂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ದುಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಒದಗಿದೆ. ಈ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದೂರುವುದು ಮೂರ್ಖತನ, ಹಾಗಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕರಾದ ನಾವು ಏನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಹುದು?

ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಪ್ರತಿ ಸಾರಿ ಹೊಸ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ಯೋಚಿಸಿ. ಈ ವಸ್ತು ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ? ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ? ಕೆಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಬಿಸಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅರ್ಥ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಬಹುದೇ? ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಕೊಂಡರು ಅಂತ ನಾನೂ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ? ಈ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ನನ್ನ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ? ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಿದೆ? ನನ್ನ ಈ ವಸ್ತು ದುಬಾರಿ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆಯೇ? ಜಾಹೀರಾತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ಈ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಾನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ವಸ್ತು ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ವಸ್ತುವಿನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಬೇಕಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್, ಬ್ಯಾಟರಿ, ಅನಿಲ ಎಷ್ಟು? ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿದ ನಂತರವೇ ಖರೀದಿಸಿ.

ಹೊಸ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದ ಮೇಲೆ (ಬಂದ ಮೇಲೆ), ಇದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಳೆಯದನ್ನು (ಮೊದಲೇ ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ) ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೊಸ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು. ಹಳೆಯದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಅರ್ಧ ಬೆಲೆಗೆ, ಗುಜರಿಗೆ, ತಿಳಿದವರಿಗೆ ಮಾರಬಹುದು. ಅನಾಥಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ, ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಯೋಚಿಸದೆ ತಿಪ್ಪೆಗೆ ಎಸೆಯುವುದಂತೂ ಅಪರಾಧ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಸಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು ನಮಗಿಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿದೆ. ಪುನರ್ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಕಸ, ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಕಸ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ 'ಕಸ'ವನ್ನು ನಾವೇ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರಮ. ನಾವು ಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಸ ವಸ್ತುವು ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಕೊಳ್ಳುವ ವಸ್ತು ಪ್ಯಾಕ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. (ಸುತ್ತಲುತ್ತಿರುವುದು ಅಥವಾ ಹೊದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.) ಈ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ

ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿ. ಪುನರ್ ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಾಗದಿದ್ದಾಗ ಅದೇ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ. ನಿವೃತ್ತ ಮಾತ್ರ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಬೇರೆಯವರಿಗೂ, 'ಇದು ಅವಮಾನವಲ್ಲ, ತಪ್ಪಲ್ಲ' ಎಂದು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿ. ದಿನ ನಿತ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುವಾಗ, ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಕಾಗದ ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆಯ ಚೀಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಪುನರ್ಬಳಕೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು, ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಪ್ಯಾಕ್‌ಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾಬಿರಿ ಹರಿದು ಹಾಕದೆ; ನಿಧಾನವಾಗಿ ಉಪಾಯವಾಗಿ ತೆಗೆದು, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬಳಸಿ.

ಕಂಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ (ವಾಯು, ನೀರು, ಮಣ್ಣು, ಶಬ್ದ, ಆಹಾರ) ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಕಸದ ರಾಶಿಗೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ, ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯ (ಹಸಿರು ಮನೆ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆ) ಉಂಟಾಗಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ 'ಸಿಂಪಲ್ ಲೀವಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಹೈ ಥಿಂಕಿಂಗ್' ತತ್ವವನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾದ ಕೊಳ್ಳುಬಾಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಸುಖವಾಗಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದ್ದಾರಿ. ಪೈಪೋಟಿ, ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮನೋಭಾವ, ಅಹಮಿಕೆ, ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಉಳ್ಳವರ ಅನುಕರಣೆಯಲ್ಲಲ್ಲ.

ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದಷ್ಟನ್ನೇ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಲದಿಂದ ದೂರವಿರಿಸುತ್ತದೆ; ನಾಳಿನ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.